Gazar byriin proletaarinar, negedegty!

Kolkoozniin eder byriin sonin

28 MAI 1935 on. GARAG 3. № 122 (1484) Ulaan-Yde.

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

BK (b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMASSR-iinTGK ba Burprofsoveediin Oorgan.

Yne 10 mgg

Zakilta yne
12 sarada 30 t.
6 . 15 t.
3 . 7 t. 50 m.
1 . 2 t. 50 m.

Tarilgaa oiriin ederyydte dyyrgeze, paariin kakalalgiigi kurdadkaka

Paar kakalalgiigi aaliduulza bolkogyi

Kabariin tarilga ba ilangajaa ertiin tarilga bol gol teleb dyy reke dytelze baina. Gebeç, bide nii urida eşee byteegdeegyi ton jaaralaar gyicedkegdeke ke delmerinyyd jike olon. Zişeel kede: oroin tarilganuud ba paar kakalalga baina. Bidener bol, nek. Raazymoviin zaabariin jo soor jireke 1936 onii tarilgiigi cem beledkegdesen paar deere tarika josotoi baigaabdi.

Tiime tula bidener bol ertiin tarilgiigi dyyrgeketejee kamta negeç cagiin amaralta zabsar ygeigeer paar kakalalgada oro ko josotoi baigaabdi. Juub ge kede bidener ene kabar respyyb like deeree 278,3 mingan gaa paar kakalaka tesebteibdi. Zygeer ene paar kakalalgiin teseb manai respyyblike dotor too ba çanariinç talaar ton kangaltagyi aaliaar gyicedkegdeze baina. Eneende jamar şaltagaan bai gaab gekede—olonki aimaguud ta ertiin tarilgiigi dyyrgesen da rui jamarç zabsar bolgongyi geer paar kakalalgada orokiin orondo karin ertiin tarilgiigi dyyrgee kadaa oroin tarilga kyr ter amaraad, kabariin tarilgiigi bykii deereni dyyrgesen koinoo paariin kakalalgada orokobdi geze, uul asuudaliigi eelzeende tabiza baisan uçarnuud deerees şaltagaalba.

Iime aimaguudiin toordo ilan gajaa Mukar-Şiberiin aimag ka badaka baina. Juub gekede Mukar-Şiberiin aimagta ertiin tarilgatai subariuulan paar ka kalalgada şuud oroko erke bai dal kedii baisan bolboc, uul aimagiin zarim kolkoozuud ba ilangajaa Gaşain MTS-iin kol koozuud ertiin tarilgiin syyleer boloşogyi jike zabsar kiize, paariin kakalalgiigi adagtaa 5-6 konog tasalduulsan baina. Ene keregte ilangajaa Sutain somo nii JERBAANOVIIN neremzete arteel, Cuulgiin somonii LEENI NII ba STAALINII neremzete kolkoozuud syyliin eder kyrter paar kakalalgiigi oroidoo ekilee gyi baina. Ede kolkoozuudta byke kedelmeriee narin tese beer kubaarilan tabiza çadaagyi barimtanuud jike olon. Zişeelke de: main 19-20 nii yjede uul kolkoozuudta kedelmerilekee ji resen traagtarnuud juuç kengyi baiza baisan uçarnuud baina. Zarim kolkoozuud tarilgiigi traagtaraar gyicedkeze baika zuuraa, busa morin, şar unaa nuudaa kereglengyi yldeeze bai san uçarnuud men olon baina. Iime amarzangui aali joso gan cakan kolkoozuudta yzegdeed bolioo ygei, ene jabadalani byri jikeer emçiin azaltanii kedelme ri deere yzegdeze baina. Mukar Şiberiin aimagiin emçiin azal tan jerenkiidee paariin kaka lalgada orokos baitugai, kaba riingaa tarilgada zigşyyriteigeer geegdeze jabana. Enyynees ga duur paar kakalalgiin çanar ji ke muu. Paar kakalalga bornoi lolgo kojoriin koorondo jike zab sar gardag uçarnuud baina.

Tiime tula kabariin tarilgiigi bykii deereni sain çanartaigaar gyicedkekiin kazuugaar, paar kakalalgiigi jamarç tasaldalgyi geer dyyrgeke—bykii emkinyy diin odoo ederiin zoriigo baina.

Paar kakalalga 80,34 proc.

Tarbagatai. Jike-Kyneliin somon (tyryy Vasiilijev) 3150 gaa paar kakalaka te sebee main 21-de 80,34% gyicedkebe.

„Seerpo-Moolot“ arteel (tyryy Tabyynin) 617 gaa paar kakalaza tesebee 102%, Raazymoviin neremzete kol kooz (tyryy Kyşnarioov) 608 gaa kakalaza tesebee 101% gyicedkeed, somon dotoroo tyryy suuri ezelbe. Zygeer emçiin azaltan 350 gaa paar kakalakaad, negeç gaa kakalaagyi.

Paar kakalalga sula

MUKAR-ŞIBERIIN byke kolkoozuud 9055 gaa paar kakalaka tesebtei aad, main 21-de 1811 gaa kakalaza, tesebee zebken 20% gyi cedkebe.

Ilangajaa Gaşain MTS-iin kolkoozuud geegdeze jaba na. Zişeelkede: Staalin, Lee nin arteelnyyd (Cuulga) odoo kyrter kakalalgaa ekileegyi suuna. Paariin kakalalgiigi baakanç suladkangyi kurdad kan jabuulka kolkooz byke nii odoonii gol zorilgo bol no.

Dan.

Ertees beledkeke

M-Şiber. Zanginii somonii „Şine-Baidal“ geze arteel (ty ryy Dorziin C. Z.) kojor zaad ka, 4 ebese cabçaka maşiina, 1 morin tarmuur zasakaad, odoo tyynee ekileegyi baina. MTS-iin egesen bolzoroor bol zasabarini main 10-da gyicedkegdeke joso toi baisan.

Ertees tariaa ba ebese kuriaa ka maşiinanuudaa cem ugaaza ba zasabarilaza çanar şalgaka inspeegtorto tuşaan eke kereg tei.

D.

Yreseni şoroido bulagdaagyi

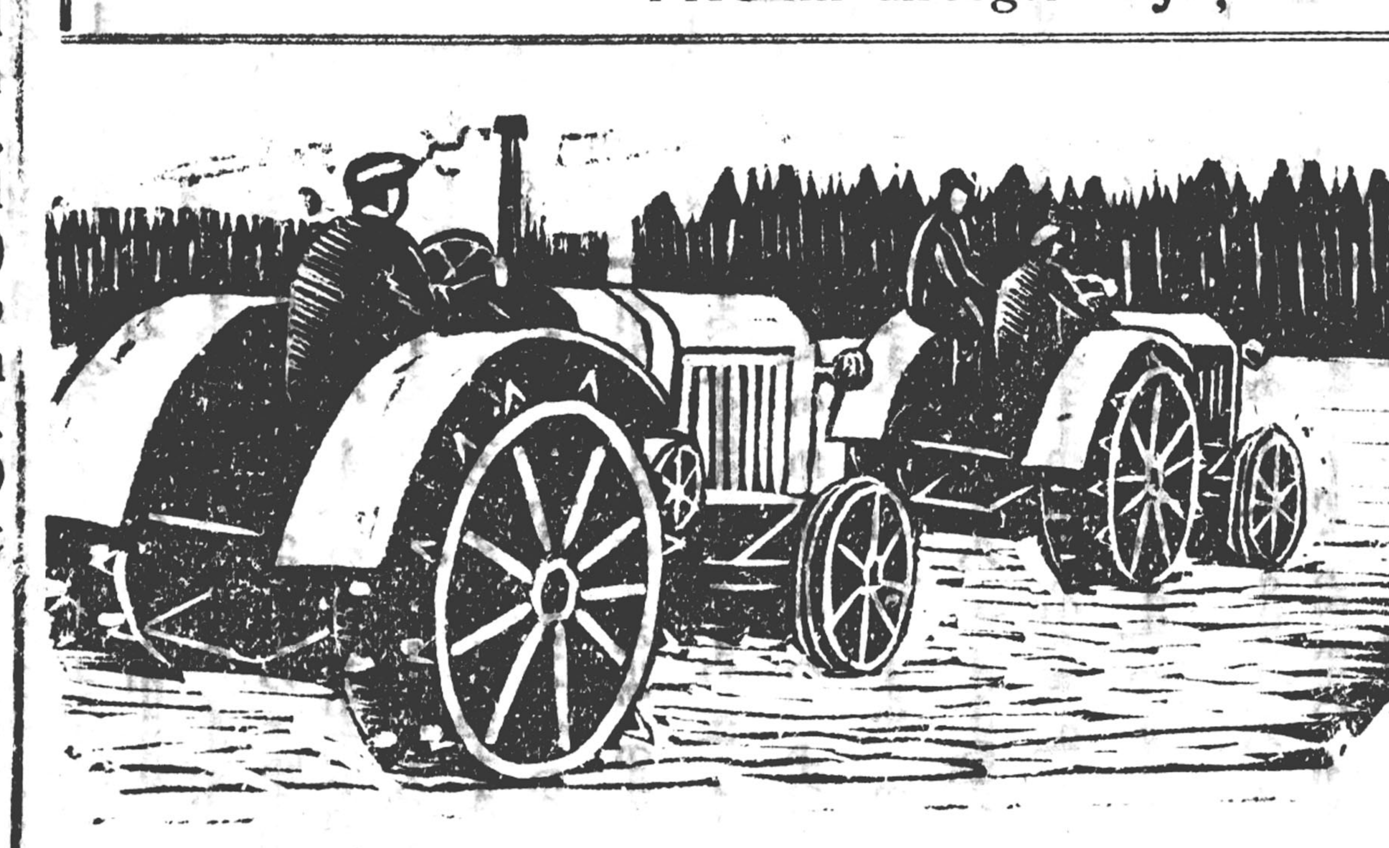
Jaruuna. Egetiin somonii Moo lotov arteeliin traagtariin brigaa da (brigadiir Sampiliin) yresee kyiten gazarta kajaza bornoilso ni yreseni kuçagdangyi arziiza kebtene. MTSS-iin direegter nek. Ikoonikov gegçe enyyniigi niydeeree karaza baigaad jamarç kemzee ababa ygei.

D. P-on.

Kyteligiin MTS tarilgaa dyyrgebe

Alairiin aimagiin Kyteligiin MTS-iin kolkoozuud orooso ba griçyykees bişe 13514 gaa oroosoto ta rilgiigi main 21-de 102% dyyrgebe. Tarilgiin kedel meri yrgelzelze baina. Men ene eder 1138 gaa paar kakalagdaa.

MTS-iin direegter Byrştein.



Kyteligiin MTS-iin traagtarnuud tarilgaa dyyrge ed, paariin kakalgada garza baina.

Raazymoviin zaabariiigi gyicedkeke

Kabariin tarilgiigi dyyrgeze paariin kakalalgiigi erçem tei jabuulza baisan aimag, MTS, somon, kolkoozuud eder en gerke byri oloşorozo baina.

Kyteligiin MTS-iin kolkoozuud oroosoto tarilgiigi main 21-de dyyrgeed, byke kycee paariin kakalalga ba oroin taril ganuudta kanduulba.

Tarbagatain rajoonii jike Kunaliiin somonii kolkoozuud tarilgaa dyyrgemegçe paariin kakalalgiigi ekilze, olonki kol koozuud paariin tesebiigi ilyybçelen dyyrgesen baina. Ene bol somonii soveed (Vasiilijev) bolon kolkooziin ketelberilegçe diin operatiiv ketelberi ba kolkoozniguudiin ynen ceke idebke tei kedelmeriin yre men.

Basa tarilgaa dyyrgeed paartaa garka gedeg kuuçan zan şalaa dabtaza baisan kolkoozuud paariin kakalalgada tasaidal tai baina.

Gaşain MTS-iin kolkoozuud tarilgaas çelee garsan kycee cag darui paarta şilzyylze baisan bol tesebee menee 1440 gaa kakalaad baikiin orondo byri jikeer dyyrgesen baikani damzaagyi baigaa. Odoo eder kyrter nileed olon kolkoozuud paarta garaadyi. Mukarşiberiin byke kolkoozuud tesebee zeb ken 20% gyicedkebe.

Nek. Raazymoviin „ijyyniiin 10-12-iin yjeer bolko gegee reliin kedelmeriçediin kural boltor paariin kakalalgiigi 40-50% gyicedkeed baika josotoibdi“ gesen zaabariigi kolkooz sovkooz bolon emçiin azaltan byken dyyrgeke ujalgatai.

S. Gan.

Paar kakalalgiigi kurdadkaka

Gaşain MTS-iin (direegter Kaidarov) kolkoozuud odoo zil de 9300 gaa paar kakalaka baisan aad, main 20-do 1440 gaa kakalasan baina.

Zarim kolkoozuud odoo kyrter paar kakalaza ekileegyi tesebeeç medekegyi suuka juma (Leenin ba Staalin kolkoozuud). Men Zanginii somonii 3 kolkoozuud zebken 80 gaa paar ka kalsan baina. Ertiin tarilga main ekieer dyyrgesenç bol juuç kiigeegyi kuuçan janzaaraa zabsarlaza suusan baina.

Main 19-nii eder Cuulgiin somonii Staalin, Leenin kol koozuudiin traagtariin otriaaduud kereglegdeke kirosiin, benziin ygeideze juuç kiigeegyi baisan. Men ene mete tosoor dutaad saatakajabadalnuud bişeç kolkoozuudta yzegdedeg baika juma.

Tiimees MTS-iin zygees byke kolkoozuudaa operatiivaar ketelberileze traagtariin zogsolgiigi ene ederees usadkaza, paar kakalalgiigi çangadkaka çukala.

Danzanii.

Gadaadiin sonin

Mai sariin 2-dugaar de kaada soo gadaadiin baidal da bolson sonin zylinyyd juu bainab gebel:

Poolşo ulasiin bykii zebseg te kycenii zinkeni inspeegter Marşaal Ioosif Filsyytsk geg çe main 12-iin seni nasanaas n e g ç e b e. Pilsyytsk bol, Poolşo ulasiin zasagiigi gol udaridaza, ceregiin kyceer da ranguilan bariza baisan kyn bai gaa. Poolşiin prezideent bol, Pilsyytskiin orondo Riidze Smiig le geze generaaliigi bykii zeb segte kyçenii zinkeni inpeegte riin tuşaalda tomilobo.

* *

Fraanca Soveediin karilcaa tusalalcaka eb nairamdaliin ge ree batalsanii daraa, main 16-nii eder Praaga kotodo SSSR-iin teleelegçe nek. Aleksaandroov sk ba Çekoslavaakiin gadaada keregiin miniistr nojon Beneş kojor SSSR ba Çekoslavaaki ko jor ulasiin koorondo karilcaa tusalalcaka eb nairamdaliin ge ree batalba.

* *

Germaaniiin rekstaagiin (za sagiin kural) zasedaani main 11-nii eder neegdeze, zasagiin gazariin nerees Giitler jike dik taraaca unşaba. Giitleriin yge bol, soveediigi eris esergyyce ke, bolşoviiguudiigi eris eser gyyceke udkatai baiba. Rekstaa giin zasedaaniiin syyleer Giit leriin ketelberi doro zasagiin kabineediin zasedaani bolzo ce regiin albanii tukai kuuli batal ba. „Bykii ceregyydiin albanii bolzoriigi nege zileer urtadka ka gesen dekreed gargaba.

* *

Syyliin yjede Itaali ba Abi siinii kojor ulasiin koorondo ar caldaan garça, olon ulasiin koo rondoki baidaliigi berketei bol gokiin tuilda kyrgeze baisan kereg, diplomaaduudiin ankara liigi gol teleb ezelbe. Abisiiniiin imperaator Neegys gegçe Itaali ulasiigi Liige-Naacada gomodo bo gene, Itaaliin diplomaaduud bol Liige-Naaciin dyrimiin jo soor arcaata keregiigi merdeke tuskai komiteed baiguulka jaba dalda jike duragyi, Liigees gar ka kyrter eris kemzee abkaa togtokogyibdi geze zanana ge ne.

* *

Main 18-nii egleegyyr Liige Naaciin soveediin eelzeete see siin zasedaani neegdebe. Ene sessii deere SSSR-iin gadaada keregiin aradiin komisaar nek. LITVIINOV gegçe tyryylegçe suuba. Main 20-nii eder Boliivi Paragvai kojoriin koorondoki ar caldaanii tukai asuudaliigi tus kai asamblei deere kelcebe. Asambleen zasedaaniigi Liige Naaciin seessiin tyryylegçe nek. LITVIINOV neesen baina.

Tel abalga Ydiin somondo zigşyyritei

Kori. Ydiin somonii KIIROVIIN neremzete kolkooziin 7 tugal ykebe, 12 gyyn unaga kajaba, men 11 kurigan ba 8 porşoonko ykesen baina. Kamta 38 tel koroson baina.

„Kubiskalta Ceregiin Zeblel" kolkooziin 20 tugal ykesen, 6 gyyn unaga kajasan baina. Men 1 unagan ba 12 kurigan ykesen kamta 39 tologoi teliin korolto bolbo.

„Namiin 17 dugaar kural" kolkooziin 21 ynieed tugal kajasan, 19 tugal ykebe, 6 gyyn unaga kajaa, basa 32 kurigan ba 6 porşoonko ykeze oroi kamta 84 tolgoi teliin korolto bolbo.

Iime muukai juumanii bolzo baikada, somsoveed, nam ba komsomooliin geşyyd, kolkoozuudiin tyryyner bolon idebkiten kolkoozniguud juu karaza bainabta? Angiiin tanai seremze kaanab?

Aimagiin emkinyydiin zygees Ydiin somonii tus kolkoozuud teeşe sanalaa tabiza, ene buzagai baidaliini usadkakiin kemzee darui abka josotoi.

Tel koroogço gemtediigi çangaar keseeke keregtei.

Şyymzelegçe.

Malani ebeseer dutaa

Jaruuniin mal makanii sovkooz bol maliin talaar Buriaad Mongoliin respyyblike dotoroo nileedgyi jikeken, toorin suugaa kolkoozuudta zişee bolkoulasiin azal men bolno. 1934 onii eceste nileed olon mal kolkoozuudta ba kolkoozniguudta teleberiteigeer egçe, kolkoozniguudiin maltai bolko jabadaldani ba maliin yylter saizaruulka jabadalda nileed jikeken tusa kyrgesen baina.

Caana yldesen malani menee 4444 tologoi yker maltai ba 1935 onii teleni 634 tologoi—oroi kamta 5078 tologoi maltai bolson baina. Ene ziliin teleni bygede mitiis garaba. Tiigebeç, 1935 onii niuurta ykesen garasan teleni 11,7% ba jike malaas garça bolsoni 3% bolno. Enyynii şaltagaani bol zarim gyyrte brigaadiin dutamagaar maldaa kanda sanaas bolno şuu.

Malaa karaka 5 feermetei, malaa kagdanda aduulka, ygei bol soloomo idyyldeg baina. Ton sain ebesee namaraas koişo ideze duusasan. Menee tarilgiin unaa, teresen mal gekees bişe malda ebese egenegyi.

Ebesejee teseb ygeigeer mal daa idyylsenees menee kabariin kyitende eke tezeel ygei kokidozo baina.

Sovkooziin dergedeki nam ba soveediin emkinyyd bolon direegceni malaa tezeeltei bolgokiin kemzee abka josotoi.

Tusalagça

Bolbosorongui baidaltai bolbo

Selenge. Tamçiin somonii „Ulaan Ceceg" geze kolkooz bol, eceeken ailaas emkidkegdesen bolboç, azal emkidkeliin talaar erkim sain jabana.

Kabariin tarilgada erkim sain beledkeltei garsan. Casa togtooko ba ynese cugluulka tesebee 100% gyicedkesen baina. Ene kolkooziin tarilgiin kedelmeriçediin baika bolbosorongui staan taaramzatai ba zokis toigoor emkidkegdesen, nizeed kedelmeriçedte şiree (karbaad) tabisan, ton ceber stoloovo baiguulza, tyyn dotoroo stool ba styyl geke zergiin keregselnyydeer byrin kangasan baina.

Malnuudani dulaan bairaar kangagdasan, baira ba karuusanii sain baisanii açaar teliin korol togyi.

Sojol bolbosoroliin talaar karakada, bygede geşyydeni gertekigazaakigyi baira baidalaa ariuun cebereer bailgadag, yseg biçeg medekegyi jabadaliigi usadkakiin telee, bykii geşyydeni 100% jike nasatanii surguulida kabaa duulagdasan. Gadana, surguuliiin ujalgata nasanii kyygedeni bygedeeree ekin şatiin surguulida jabaza baina. Ekin şatiin surguuliiin surgagça begeed, tus kolkooziin dundaki arig ceberiin komiisiin tyryylegçe NIAAGALIIN AANNA gegçe bol, uul kolkooziin dunda bolbosoroliin kedelmeriiigi erkim sainaar emkidkeze çadasan baina. Gadana, zaluuçuudiin çeleetei baigaa cagta, şine duunuud ba eldeb sonin biçegyyd bolon zurnaal debternyydiigi unşaka geke zergiin bolbosoroliin kedelmeri zebeer emkidkegdesen baina.

Iimede, „Ulaan Ceceg" kolkooz bol bolbosorongui ba çanga çadaltai baidalda orozo çadana. Bişe kolkoozuud zişee abagtai.

D.Madasoon ba N.Ceveenii.

Urislamza taraalgiin medee

(Kojordugaar taban ziliin 3 daki ziliin urislamza).

Main 25-nii eder

Aimaguud:	Daaba rita too	Gyiced keliin %
1. Aga	260,0	90,4
2. Alair	575,0	87,0
3. Bargazan	385,0	97,8
4 Baunta	330,0	139,4
5. Biçyyr	250,0	94,8
6. Bookon	280,0	65,0
7. Zide	205,0	77,1
8. Jaruuna	315,0	79,6
9. Zakaamin	255,0	123,2
10. Zagarai	165,0	107,0
11. Kabaansk	485,0	94,4
12. Kiaagta (toskon)	245,0	90,6
13. M-Şiber	230,0	103,5
14. Olikoon	80,0	95,0
15. Tarbagatai	215,0	63,2
16. Tynken	345,0	62,9
17. K-Baigal	140,0	82,2
18. Selenge	285,0	116,1
19. Ulaan Onon	170,0	100,7
20. Kori	325,0	88,9
21. E-Bulagad	355,0	115,0
Kamta	5895,0	94,5
22. Ulaan-Yde koto	2595,0	123,7
23. Kiaagta koto	305,0	115,0
24. Mesovoi koto	60,0	191,7
Kotonuudaar kamta	2960,0	124,2
Respyyblike soogoo kamta	8855,0	105,0

Urislamza taraalga

Brigaadanuud meriicezø urislamza zakiba

Kori. Doodo-Kudanii somonii RAAZYMOVIIN neremzete kolkooziin tariaan azaliin kojordugaar brigaadiin kedelmeriçed bol, eesediingee erkim yyskeleer 70 tekerigiin şine urislamza zakiza, bide mete urislamziin caarsa zakiza abkiigi VOROŞIILOVIIN neremzete kolkooziin kojordugaar tariaan azaliin brigaadiigi socia[...] riiceede uriba.

VOROŞIILOV kolkoz[...] jordugaar brigaadiin k[...]riçed bol, ene uriaagi[...] teigeer kylieeze, urislam[...] diingee keçeeleer zakiaa[...] dam 1 dygeer brigaada[...]

D. D[...]

Urislamza zakilgiigi gedergelze baina

Jaruuna. Yldergiin somonii Moolotoviin neremzete kolkooziin orlogço tyryylegçe Sanza Radniin gegce, şine urislamza taraalgiin kampaanida esergyy sedelge gargaza „nadada keden tekerigiin urislamza bii"—geze eeree negeç mengenii urislamza abaagyi. Gadana, ene idkalgaaraa kolkoozniguudt[...] lamza zakiuulbagyi.

Uçar iimede, nutagiin emkiiin zygees Radniin de kemzee abka çukala[...] lotoviin neremzete ko[...] geşyyd bol, eesediinge[...] ki keçeel gargaza 10[...] lamza zakika ujalgatai.

Kozomdogçod kubilalta gargana[...]

Agiin aimagta kojordugaar taban ziliin 3 daki zilde gargagdasan 260000 tekerigiin urislamza taraagdaka baisan aad, main 20-nii eder 244392 tekerigiin urislamza zakiuulagdaza 94% tesebee dyyrgebe.

Urislamza zakilgiin talaar aimag dotoroo tyryy jabasan somonuud gekede: Urda Agiin somon 21710 tek. taraaza 100%, Өreenein somon 17495 tek. taraaza 109,3%, Urtiin [...] 17430 tek. urislamza [...] 100,7% tesebee gyicedl[...]

Ene kampaaniiin tala[...]deze jabagçad gekede: [...]tiin somon 40%, Kara[...] somon 46,4%, Agiin [...] 46,7% geke mete bolno[...]

Geegdeze jabasan so[...] tyryy jabagçadaas zişe[...] kedelmeridee eris kubil[...]ganagyi.

Ga[...]

Kariuucalgata redaagtor B. VAANÇAGIIN.

Номер выпускал НИМАЕВ Ц. Корректировал ДУГАРОН Б. Верстал Д. ЖАМБАЛОВ. Тип. из-ва «Б.-М. ПРАВДЫ» и «УНЭН» Уполглавлит 28